

Zestawienie ogólnych uwag do programów ochrony foki szarej i morświna

Autor uwagi	Uwaga ogólna
ZEW IM	Wszystkie przedstawiane informacje nt. foki szarej i morświna, dotyczące głównie występowania ich w polskich obszarach morskich, tj.: liczby obserwacji (nie mylić z liczebnością populacji), ale również zagrożeń i proponowanych rozwiązań ochronnych oparte są na ubogich danych naukowych lub nadinterpretacji danych archiwalnych. W większości przypadków stwierdzenia <i>Autorów Programów</i> , dalej zwanych <i>Autorami</i> to tylko przypuszczenia, które nie zostały poparte danymi pochodzącymi z badań prowadzonych w polskich obszarach morskich. Ponadto w <i>Programach</i> prezentowane są często niespójne informacje, a nawet wzajemnie się wykluczające (szczegółowo opisane w opinii MIR – PIB).
ZEW IM	Nie można na tak wątpliwych danych, jakie zamieszczono w programie, podawać wartości liczbowych dotyczących optymalnego stanu liczebności foki szarej i morświna, które powinny być osiągnięte w wyniku stosowania programu ochrony tych gatunków w polskich obszarach morskich. Podane przez <i>Autorów</i> wartości nie są poparte danymi z badań środowiskowych zarówno archiwalnych jak i aktualnie przeprowadzonych.
ZEW IM	<i>Autorzy</i> nie przedstawili jednoznacznych dowodów, że obszar Zatoki Puckiej jest szczególnie cenny dla foki szarej i morświna, a jeśli jest cenny to jakie ma znaczenie dla całej populacji bałtyckiej obu gatunków. Na pewno nie można tego oceniać, metodą jaką zastosowali <i>Autorzy</i> , tj.: w przeliczeniu na powierzchnię obszarów morskich.
ZEW IM	<i>Autorzy</i> wymieniają szeroką gamę zagrożeń, w tym klimat i zanieczyszczenia oraz eutrofizację środowiska morskiego, które ich zdaniem doprowadziły do drastycznego spadku liczebności foki szarej i morświna w Morzu Bałtyckim, na co nie ma jednoznacznych dowodów. Na tych teoretycznych przesłankach sugerują jednocześnie konieczność doprowadzenia stanu środowiska do sytuacji z początku XX wieku, nie biorąc pod uwagę gospodarczego rozwoju regionu, którego nie można cofnąć ani zatrzymać.
ZEW IM	Pomimo stwierdzenia <i>Autorów</i> , że Program ochrony gatunku chronionego (zgodnie z ustawą) powinien zawierać, m.in.: 1) opis sposobów prowadzenia działań ochronnych zmierzających do odbudowy populacji zagrożonych wyginięciem gatunków; 2) określenie czasu i miejsca wykonania działań ochronnych; zapisy w programie ograniczają się jedynie do ogólnych stwierdzeń, typu "Ograniczenie rybołówstwa, polegające na obszarowych lub okresowych zakazach stosowania określonych typów sieci, są proponowane do wdrożenia jako środek ochronny" bez podania opisu dotyczącego czasu, miejsca oraz sposobu prowadzenia działań ochronnych. Tak ogólne zapisy w <i>Programie</i> świadczą o jego słabości i braku podstaw merytorycznych do szczegółowych zapisów.
ZEW IM	Harmonogram działań w ramach programu ochrony wraz z kosztami i wskazaniem instytucji odpowiedzialnych za realizację działań nie przedstawia podstaw szacowania wielkości kosztów w każdej proponowanej pozycji. Powinno to zostać zweryfikowane gdyż koszty te w przypadku wprowadzenia <i>Programów</i> do realizacji będą bardzo (a może zbyt) wysokie. Biorąc powyższe pod uwagę zapisy działań mogą być niewystarczające do osiągnięcia celu <i>Programu</i> , a ich koszty będą ogromne i niewspółmierne do osiągniętych efektów.
ZEW IM	Opinia i uwagi Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego o <i>Programach ochrony foki szarej i morświna</i> są merytoryczne i zasadne, z tego też względu powinny być uwzględnione w ostatecznej wersji <i>Programów</i> .
UM Gdynia	Ponadto, w oparciu o zgłaszane przez Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy uwagi dotyczące morświna, Urząd Morski w Gdyni pragnie podkreślić kwestię wątpliwości co do znaczenia Zatoki Puckiej i pełnionej dla gatunku przez nią funkcji. Omówienie tych wątpliwości powinno być zawarte w opracowywanym programie.
RDOŚ Gdańsk	Zwracamy uwagę na konieczność dostosowania projektów programów ochrony (zwanych dalej Projektami) do obowiązującego prawa. Działanie to zapewni wykonalność założeń programów ochrony. Należy pamiętać, iż każde działanie podejmowane względem gatunków chronionych będzie musiało zostać poprzedzone analizą zgodności takiego działania z aktualnie obowiązującymi przepisami.
RDOŚ Gdańsk	Należy przeprowadzić analizę wykonalności działań ochronnych mających na celu zapewnienie zachowania właściwego stanu ochrony gatunków. W trakcie trwania konsultacji społecznych kilkakrotnie podnoszono ten problem, wskazując jednocześnie na konkretne zapisy zawarte w Projektach, jak np.: propozycje wprowadzenia nowych narzędzi połowowych.
RDOŚ Gdańsk	Jeśli jakiegokolwiek akty prawne stoją w sprzeczności z zaleceniami zawartymi w Projektach – należy wskazać te akty i sprzeczności oraz ewentualnie zapisać zalecenia autorów dotyczące zmian/korekt istniejących przepisów.
RDOŚ Gdańsk	Należy zwrócić uwagę na konieczność zachowania spójności Projektów z aktualnie powstającymi Planami Ochrony "morskich" obszarów Natura 2000.
RDOŚ Gdańsk	Wskazujemy ponadto na pilną konieczność stworzenia eksperckich wytycznych dotyczących monitoringu przed- i porealizacyjnego ssaków morskich, w odniesieniu do nowo powstających projektów inwestycji na wodach morskich (np. farm wiatrowych). Wytyczne takie ułatwią precyzyjne i poprawne merytorycznie przeprowadzenie ocen oddziaływania na środowisko dla tych projektów.
RDOŚ Gdańsk	Regionalne dyrekcje ochrony środowiska, w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody, opierają się m.in. na ocenach, opiniach i opracowaniach eksperckich. Niepokój wzbudzają więc duże rozbieżności pomiędzy ocenami przedmiotowych Projektów, przedstawianymi przez wiodące ośrodki naukowe, zajmujące się badaniami ekosystemów morskich. Rozbieżności te dotyczą zarówno interpretacji wyników badań jak i samych wyników, na których oparto całą konstrukcję Projektów. Różnice dotyczą: oceny stanu ochrony, celów ochrony, propozycji działań ochronnych, szacunków liczebności populacji i przyczyn jej spadku, oceny zagrożeń a nawet podstawowych informacji dotyczących biologii gatunków. Konieczne wydaje się więc skonfrontowanie różniących się stanowisk i w miarę możliwości wypracowanie ich ujednoczonej wersji, umożliwiającej prawidłową ocenę założeń analizowanych projektów planów ochrony

